

LEIDIMŲ IŠDAVIMO EKOLOGINĖS GAMYBOS ŪKIO SUBJEKTAMS TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Leidimų išdavimo ekologinės gamybos ūkio subjektams tvarkos aprašas (toliau – aprašas) parengtas vadovaujantis 2007 m. birželio 28 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 834/2007 dėl ekologinės gamybos ir ekologiškų produktų ženklavimo ir panaikinamąjį reglamentą (EEB) Nr. 2092/91 (OL 2007 L 189, p. 1) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2008 m. rugsėjo 29 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 967/2008 (OL 2008 L 264, p.1), 2008 m. rugsėjo 5 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 889/2008, kuriuo nustatomos išsamios Tarybos reglamento (EB) Nr. 834/2007 dėl ekologinės gamybos ir ekologiškų produktų ženklavimo įgyvendinimo taisyklės dėl ekologinės gamybos, ženklavimo ir kontrolės (OL 2008 L 250, p.1) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2008 m. gruodžio 15 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 1254/2008 (OL 2008 L 337, p. 80), Ekologinio žemės ūkio taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2000 m. gruodžio 28 d. įsakymu Nr. 375 (Žin., 2001, Nr. 1-21; 2009, Nr. 6-178), ir nustato ekologinės gamybos ūkio subjektams (toliau – ūkio subjektai) išankstinių leidimų išdavimo tvarką.

2. Aprašas privalomas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai (toliau – ŽŪM), ekologine gamyba užsiimantiems fiziniams arba juridiniams asmenims (toliau – ūkio subjektams) ir ekologinę žemės ūkio ir maisto produktų gamybą sertifikuojančioms žemės ūkio ministro įsakymu patvirtintoms sertifikavimo įstaigoms (toliau – sertifikavimo įstaiga).

3. Apraše vartojamos sąvokos apibrėžtos šio aprašo 1 punkte nurodytuose teisės aktuose.

II. LEIDIMO DIDINTI EKOLOGIŠKAI LAIKOMŲ ŪKINIŲ GYVŪNŲ BANDA AR PULKĄ NEEKOLOGIŠKAI IŠAUGINTAIS ŪKINIAIS GYVŪNAIS, GAVIMO TVARKA

4. Ūkio subjektai gali ekologinės gamybos ūkyje:

4.1. padidinti iki 40 proc. bandą neekologiškai išaugintais gyvuliais, kai nepakanka ekologiškai augintų gyvulių (arklių, galvijų (įskaitant *bubalus* ir bizonų rūšių gyvūnus), kiaulių, avių ir ožkų);

4.2 per metus pakeisti iki 10 proc. bičių motinų ir spiečių neekologiškai išaugintomis motinomis ir spiečiais, kai nepakanka ekologiškai išaugintų bičių;

4.3. į ekologišką naminių paukščių ūkį atgabenti:

4.3.1. neekologiškai išaugintus naminius paukščius, jeigu dėsliosios vištos ir mėsiniai naminiai paukščiai yra ne vyresni kaip trijų dienų;

4.3.2. ne vyresnes kaip 18 savaičių neekologiškai išaugintas jaunikles dėsliąsias vištas, jei nėra ekologiškai išaugintų jauniklių vištų (punktas galioja iki 2011 m. gruodžio 31 d.).

5. Šio aprašo 4 punkte nurodytiems veiksams atlikti reikalingas leidimas. Ūkio subjektai dėl leidimo gavimo kreipiasi į ŽŪM ir pateikia prašymą (laisvos formos), kuriame nurodo priežastį ir motyvus, kodėl planuojama įsigyti neekologiškų ūkinių gyvūnų, taip pat norimų įsigyti ūkinių gyvūnų rūšį, amžių, skaičių ar kitą ūkio subjekto manymu svarbią informaciją.

6. ŽŪM per 5 darbo dienas nuo prašymo, nurodyto šio aprašo 5 punkte, gavimo dienos jį išsiunčia sertifikavimo įstaigai, kuri per 10 darbo dienų nuo dokumentų gavimo dienos įvertina pateiktą informaciją ir parengia ŽŪM motyvuotą rekomendaciją.

7. ŽŪM, gavusi iš sertifikavimo įstaigos šio aprašo 6 punkte nurodytą motyvuotą rekomendaciją, per 5 darbo dienas išsiunčia ūkio subjektui sprendimą raštu (kopiją sertifikavimo įstaigai).

III. LEIDIMO ATLIKTI VEIKSMUS SIEKIANČIEMS PAGERINTI ŪKINIŲ GYVŪNŲ SAUGUMĄ, SVEIKATĄ, GEROVĘ IR HIGIENĄ GAVIMO TVARKA

8. Dėl leidimo tvirtinti elastinius raiščius prie avių uodegų, nupjauti ūkiniams gyvūnams uodegas iki stimburio, nupjauti dantis, apipjaustyti snapus, trumpinti arba šalinti ragus siekiant pagerinti ūkinių gyvūnų saugumą, sveikatą, gerovę ir higieną gavimo ūkio subjektai kreipiasi į ŽŪM ir pateikia prašymą (laisvos formos), kuriame nurodo priežastį ir motyvus, kodėl planuojama ūkiniams gyvūnams (nurodyti rūšį ir (arba) veislę, amžių, skaičių, laikotarpį) atlikti nurodytus veiksmus.

9. ŽŪM per 5 darbo dienas nuo prašymo, nurodyto šio aprašo 8 punkte, gavimo dienos išsiunčia jį sertifikavimo įstaigai, kuri per 10 darbo dienų nuo dokumentų gavimo dienos įvertina pateiktą informaciją ir parengia ŽŪM motyvuotą rekomendaciją.

10. ŽŪM, gavusi iš sertifikavimo įstaigos šio aprašo 9 punkte nurodytą motyvuotą rekomendaciją, per 5 darbo dienas išsiunčia ūkio subjektui sprendimą raštu (kopiją sertifikavimo įstaigai).

IV. LEIDIMO NAUDOTI NEEKOLOGIŠKAS ŽEMĖS ŪKIO KILMĖS MAISTO SUDEDAMĄSIAS DALIS GAVIMO TVARKA

11. Dėl leidimo naudoti žemės ūkio kilmės sudedamąsias dalis, kurios neįtrauktos į reglamento (EB) Nr. 889/2008 IX priedą, gavimo ūkio subjektas kreipiasi į ŽŪM ir pateikia:

11.1. prašymą (laisvos formos), kuriame nurodo priežastį, kodėl planuojama įsigyti neekologiškas sudedamąsias dalis, numatomą neekologiškų sudedamųjų dalių stygiaus trukmę ir stygiaus priežastis, neekologiškų sudedamųjų dalių pavadinimą, aprašymą, būtiną kiekį ir jo pagrįstumą, reikiamos kokybės reikalavimus, produktų rūšį, kuriai paruošti reikia atitinkamos sudedamosios dalies, ar kitą ūkio subjekto manymu svarbią informaciją;

11.2. įrodymus, kad nėra galimybės įsigyti reikiamo kiekio ir reikiamos kokybės šio aprašo 11.1 punkte nurodytame prašyme išvardytų ekologiškų sudedamųjų dalių:

11.2.1. Europos Sąjungos rinkoje,

11.2.2. jų įvežti iš trečiųjų šalių,

11.2.3. įsigyti Lietuvoje, jeigu pateikiamas įrodymas, kad transportavimo kaštai įvežant iš Europos Sąjungos arba trečiųjų šalių labai padidintų neekologiškų sudedamųjų dalių kainą.

12. ŽŪM per 5 darbo dienas nuo dokumentų, nurodytų šio aprašo 11.1–11.2 punktuose, gavimo dienos išsiunčia juos sertifikavimo įstaigai, kuri per 10 darbo dienų nuo minėtų dokumentų gavimo dienos įvertina informaciją ir parengia ŽŪM motyvuotą rekomendaciją ir prideda sertifikavimo įstaigos išduotas ūkio subjektui sertifikato ir protokolo išrašo kopijas.

13. ŽŪM, gavusi iš sertifikavimo įstaigos šio aprašo 12 punkte nurodytą motyvuotą rekomendaciją, per 5 darbo dienas išsiunčia ūkio subjektui sprendimą raštu.

14. Dėl leidimo, nurodyto šio aprašo 11 punkte, pratęsimo 12 mėnesių ūkio subjektas kreipiasi į ŽŪM, pateikdamas šio aprašo 11.1–11.2. punktuose nurodytą informaciją. ŽŪM atlieka šio aprašo 12–13 punktuose nurodytus veiksmus ir ūkio subjektui išduoda papildomą leidimą „Pirmasis leidimo pratęsimas naudoti žemės ūkio kilmės sudedamąsias dalis, kurios neįtrauktos į reglamento (EB) Nr. 889/2008 IX priedą“.

15. Leidimas gali būti pratęsiamas ne daugiau kaip tris kartus po 12 mėnesių. Kiekvieno pratęsimo metu leidimo pavadinime nurodoma, kelintas pratęstas leidimas (pirmasis, antrasis arba trečiasis) naudoti žemės ūkio kilmės sudedamąsias dalis, kurios neįtrauktos į reglamento (EB) Nr. 889/2008 IX priedą, išduodamas.

16. Jei išduotas šio aprašo 11 punkte nurodytas leidimas arba 15 punkte nurodytas pratęstas leidimas, ŽŪM per 7 darbo dienas kitoms valstybėms narėms ir Komisijai el. paštu pateikia:

16.1. leidimo išdavimo datą, o jeigu jis pratęsiamas – ir pirmojo leidimo išdavimo datą;

16.2. ūkio subjekto asmens vardą, pavardę (jeigu jis yra fizinis asmuo) ar pavadinimą (jeigu jis yra juridinis asmuo), adresą, telefono nr. ir, jei įmanoma, fakso nr. ir el. pašto adresus;

16.3. leidimą suteikusios institucijos – ŽŪM pavadinimą ir adresą;

16.4. šio aprašo 11.1 punkte nurodytame prašyme pateiktą informaciją ir šio aprašo 11.2 punkte pateiktus įrodymus.

17. Jei paaiškėja, kad neekologiškų sudedamųjų dalių stygiaus metu atsargų yra, ŽŪM sprendžia dėl išduoto ūkio subjektui leidimo panaikinimo arba numatomo jo galiojimo laiko sutrumpinimo ir ne vėliau kaip per 7 darbo dienas nuo tokios informacijos gavimo datos informuoja sertifikavimo įstaigą, Komisiją bei kitas valstybes nares apie priemones, kurių ji ėmėsi ar ims.

V. LEIDIMO SUTRUMPINTI PERĖJIMO PRIE EKOLOGINĖS GAMYBOS LAIKOTARPĮ GAVIMO TVARKA

18. Dėl leidimo sutrumpinti iki vienerių metų pereinamąjį laikotarpį sklypams gavimo ūkio subjektas kreipiasi į sertifikavimo įstaigą kasmet iki birželio 1 d. ir pateikia:

18.1. prašymą (užpildo sertifikavimo įstaigos nustatytos formos „Prašymą pereinamojo laikotarpio sutrumpinimui“);

18.2. įrodymus, kad trejus metus sklypuose nebuvo naudota neleistinų ekologinei gamybai produktų arba tie sklypai buvo natūralūs plotai.

19. Sertifikavimo įstaiga per 10 darbo dienų nuo dokumentų, nurodytų šio aprašo 18.1–18.2. punktuose, gavimo dienos įvertina pateiktą informaciją ir parengia ŽŪM motyvuotą rekomendaciją.

20. ŽŪM, gavusi iš sertifikavimo įstaigos šio aprašo 19 punkte nurodytą motyvuotą rekomendaciją, per 5 darbo dienas išsiunčia ūkio subjektui sprendimą raštu (kopiją sertifikavimo įstaigai).

VI. LEIDIMO SUTRUMPINTI PERĖJIMO PRIE EKOLOGINĖS GAMYBOS LAIKOTARPĮ ŪKIO SUBJEKTAMS PANAUDOJUS EKOLOGINEI GAMYBAI NELEISTINĄ PRODUKTĄ GAVIMO TVARKA

21. Mokslo ar mokymo įstaiga, prašydama leidimo sutrumpinti pereinamąjį laikotarpį, jeigu sklypuose buvo panaudoti ekologinei gamybai neleistini produktai, kreipiasi į ŽŪM ir pateikia:

21.1. prašymą (laisvos formos);

21.2. įrodymus, kad prašomame sutrumpinti ekologiškame arba perėjimo prie ekologinės gamybos ūkyje panaudotas ekologinei gamybai neleistinas naudoti produktas, kuris:

21.2.1. registruotas Lietuvoje taikyti kenksmingiesiems organizmams;

21.2.2. buvo mokslinių tyrimų dalis ar buvo skirtas mokymui.

22. ŽŪM per 5 darbo dienas nuo dokumentų, nurodytų šio aprašo 21.1–21.2.2 punktuose, gavimo dienos juos išsiunčia sertifikavimo įstaigai, kuri per 10 darbo dienų nuo minėtų dokumentų gavimo dienos įvertina pateiktą informaciją ir parengia ŽŪM motyvuotą rekomendaciją.

23. ŽŪM, gavusi iš sertifikavimo įstaigos šio aprašo 22 punkte nurodytą motyvuotą rekomendaciją, per 5 darbo dienas išsiunčia mokslo ar mokymo įstaigai sprendimą raštu (kopiją sertifikavimo įstaigai).

VII. LEIDIMO VALDYTI EKOLOGIŠKUS IR NEEKOLOGIŠKUS AUGALININKYSTĖS ŪKIUS GAVIMO TVARKA

24. Jei ekologiškai ir neekologiškai ūkininkaujama:

24.1. auginami daugiamečiai augalai, kurių veislės nėra lengvai atskiriamos vizualiai ir kurių auginimo laikotarpis yra bent treji metai;

24.2. laukai yra skirti mokslo ir mokymo įstaigoms žemės ūkio tyrimams ar mokymui atlikti;

24.3. auginamos sėklos, vegetatyvinė dauginamoji medžiaga, sodinukai;

24.4. pieva naudojama tik ganymui.

25. Norint atlikti šio aprašo 24 punkte nurodytą veiklą, reikalingas leidimas. Dėl leidimo gavimo ūkio subjektas arba šio aprašo 24.2 punkte nurodyta įstaiga kreipiasi į ŽŪM ir pateikia:

25.1. prašymą (laisvos formos) nurodant detalią informaciją (kokie augalai bus auginami ekologiškai ir neekologiškai, veislę, rūšį, laukų statusą, plotą, planuojamą auginti laikotarpį ar kitą ūkio subjekto manymu svarbią informaciją);

25.2. šio aprašo 24.2 punkte nurodytu atveju įrodymus, kad prašomame ūkyje bus atliekami žemės ūkio tyrimai ar mokymas;

25.3. ūkio subjekto patvirtinimą, nurodant, kad:

25.3.1 ūkis laikosi perėjimo prie ekologinės gamybos plano. Perėjimo prie ekologinės gamybos plane turi būti nurodyta data, kada sklypams pradėtas taikyti perėjimas prie ekologinės gamybos (bendras laikotarpis, kada pradėtas taikyti ir kada baigtas neekologiškiems sklypams taikyti perėjimas prie ekologinės gamybos, negali būti ilgesnis kaip penkeri metai);

25.3.2. buvo imtasi atitinkamų priemonių siekiant užtikrinti ūkyje pagamintų ekologiškų ir neekologiškų produktų atskyrimą;

25.3.3. sertifikavimo įstaiga likus ne mažiau kaip 48 valandoms yra informuota apie kiekvieno produkto derliaus nuėmimą;

25.3.4. iš karto po derliaus nuėmimo sertifikavimo įstaigai yra pranešamas tikslus derliaus atitinkamose ūkio dalyse rodiklis ir pateikta informacija apie priemones, kurių buvo imtasi produktams atskirti;

25.3.5. ŽŪM patvirtino perėjimo prie ekologinės gamybos planų ir kontrolės priemonių kopijas.

26. ŽŪM per 5 darbo dienas nuo dokumentų, nurodytų šio aprašo 25.1–25.3.5 punktuose, gavimo dienos juos išsiunčia sertifikavimo įstaigai, kuri per 10 darbo dienų nuo minėtų dokumentų gavimo dienos įvertina pateiktą informaciją ir parengia ŽŪM motyvuotą rekomendaciją.

27. ŽŪM, gavusi iš sertifikavimo įstaigos šio aprašo 26 punkte nurodytą motyvuotą rekomendaciją, per 5 darbo dienas išsiunčia mokslo ar mokymo įstaigai sprendimą raštu (kopiją sertifikavimo įstaigai).

VIII. LEIDIMO AUGINTI ŪKYJE EKOLOGIŠKAI IR NEEKOLOGIŠKAI TŪ PAČIŲ RŪŠIŲ ŪKINIUS GYVŪNUS GAVIMO TVARKA

28. Dėl leidimo auginti ūkyje ekologiškai ir neekologiškai tų pačių rūšių ūkinius gyvūnus gavimo mokslo ar mokymo įstaiga kreipiasi į ŽŪM ir pateikia:

28.1. prašymą (laisvos formos), kuriame nurodoma, kokie ūkiniai gyvūnai bus auginami ekologiškai ir neekologiškai (veislė, rūšis, amžius, skaičius, planuojamas laikotarpis ar kita ūkio subjekto manymu svarbi informacija) ekologinės gamybos ūkyje;

28.2. įrodymus, kad prašomame ūkyje bus atliekami žemės ūkio tyrimai ar mokymas;

28.3. patvirtinimą, kad:

28.3.1. buvo imtasi tinkamų priemonių, apie kurias sertifikavimo įstaigai buvo pranešta iš anksto, siekiant užtikrinti nuolatinį ūkyje esančių ekologiškų ir neekologiškų gyvūnų, gyvulininkystės produktų, mėšlo ir pašarų atskyrimą;

28.3.2. sertifikavimo įstaigai iš anksto yra pranešta apie kiekvieną ūkinių gyvūnų ar gyvulininkystės produktų pristatymą ar pardavimą;

28.3.3. sertifikavimo įstaigai yra pranešta apie tikslus ūkyje pagamintus produktų kiekius, nurodytos visos charakteristikos, pagal kurias tuos produktus galima atpažinti;

28.3.4. buvo taikytos priemonės ekologiškiems ir neekologiškiems produktams atskirti.

29. ŽŪM per 5 darbo dienas nuo dokumentų, nurodytų šio aprašo 28.1–28.3.4 punktuose, gavimo dienos juos išsiunčia sertifikavimo įstaigai, kuri per 10 darbo dienų nuo minėtų dokumentų gavimo dienos įvertina pateiktą informaciją ir parengia ŽŪM motyvuotą rekomendaciją.

30. ŽŪM, gavusi iš sertifikavimo įstaigos šio aprašo 29 punkte nurodytą motyvuotą rekomendaciją, per 5 darbo dienas išsiunčia mokslo ar mokymo įstaigai sprendimą raštu (kopiją sertifikavimo įstaigai).

IX. LEIDIMO ESANT DIDELIO MASTO NELAIMĖMS GAVIMO TVARKA

31. Įvykus didelio masto nelaimei, ūkio subjektai gali kitaip nei nurodyta šio aprašo II skyriuje:

31.1. atnaujinti ūkinių gyvūnų bandą ar pulką arba pakeisti jo sudėtį neekologiškai užaugintais ūkiniais gyvūnais;

31.2. pakeisti bitynų sudėtį;

31.3. pavieniai ūkio subjektai tam tikruose plotuose ribotą laiką vartoti neekologiškus pašarus;

31.4. maitinti bites ekologišku medumi, ekologišku cukrumi arba ekologišku cukraus sirupu.

32. Norint atlikti šio aprašo 31 punkte nurodytus veiksmus, reikalingas leidimas. Dėl leidimo gavimo ūkio subjektas kreipiasi į ŽŪM ir pateikia:

32.1. prašymą (laisvos formos);

32.2. pagrindimą, nurodydamas didelio masto nelaimės rūšį, priežastį (jei nustatyta), apimtį (ūkiui, rajonui, regionui ar kt.), planuojamas ir esamas pasekmes ar kitą ūkio subjekto manymu svarbią dokumentais pagrįstą informaciją.

33. ŽŪM, priėmusi sprendimą, išsiunčia ūkio subjektui raštu atsakymą (kopiją sertifikavimo įstaigai).

X. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

34. Ginčai ir nesutarimai dėl priimtų sprendimų sprendžiami Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

35. Aprašas gali būti keičiamas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymu. Pasikeitus šiame apraše nurodytiems teisės aktams, tiesiogiai taikomos naujos tų teisės aktų nuostatos.
